

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

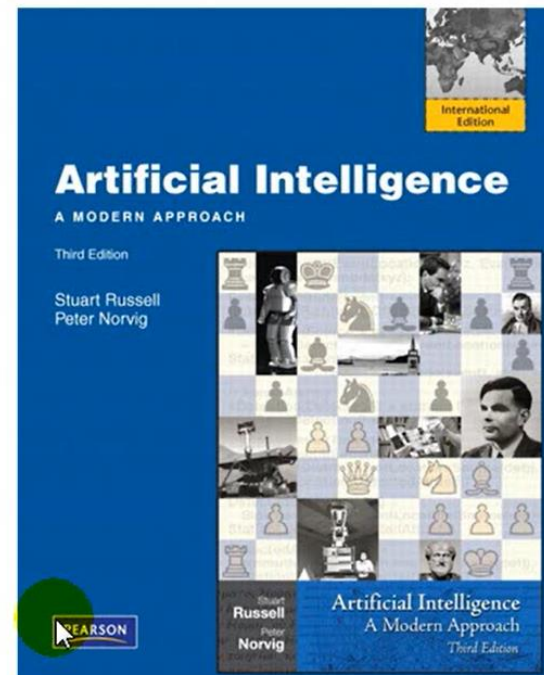
دانشگاه فنی و حرفه ای
هوش مصنوعی (فصل اول)
میر محمود ابوالحسنی

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

مراجع

S. Russell and P. Norvig, *Artificial Intelligence: A Modern Approach*
Prentice Hall, 2009, Third Edition.

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

سایر مراجع

۱- فایل درسی دکتر سید ناصر رضویان (دانشگاه تبریز)

۲- فایل درسی دکتر محمد صبری

۳- فایل درسی مهندس منوچهر بابایی

4- Lectures: Tom Lenaerts , Vrije Universiteit Burssel

5- <https://john.cs.olemiss.edu/~dwilkins/CSCI531/fall12/slides/>

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

فهرست مطالب

□ هوش مصنوعی چیست؟

□ هوش مصنوعی توانایی انجام چه کارهایی را دارد؟

□ این درس در مورد چیست؟

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

هوش مصنوعی چیست؟

1. تفکر / منطق در مقابل رفتار / عمل
  2. موفقیت در مقایسه با استاندارد انسانی در مقابل با مفهوم ایده آل عقلانیت
- تعاریف پیشنهادی:

سیستمی که مانند انسان فکر می‌کند.	(۳) سیستمی که عاقلانه فکر می‌کند.
سیستمی که مانند انسان رفتار می‌کند.	(۴) سیستمی که عاقلانه رفتار می‌کند.

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

انسان گونه عمل کردن

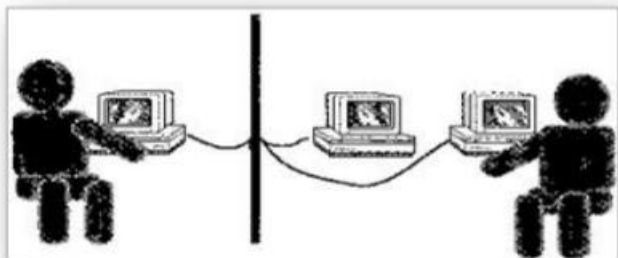

□ ماشین‌های محاسباتی و هوشمندی [تورینگ، ۱۹۵۰]

□ آیا ماشین‌ها می‌توانند فکر کنند؟

□ آیا ماشین‌ها می‌توانند هوشمندانه رفتار کنند؟

□ آزمون تورینگ. یک آزمون علمی و عملی برای رفتار هوشمندانه

□ قابلیت‌های مورد نیاز.

□ پردازش زبان طبیعی

□ ذخیره و بازنمایی دانش

□ استدلال خودکار

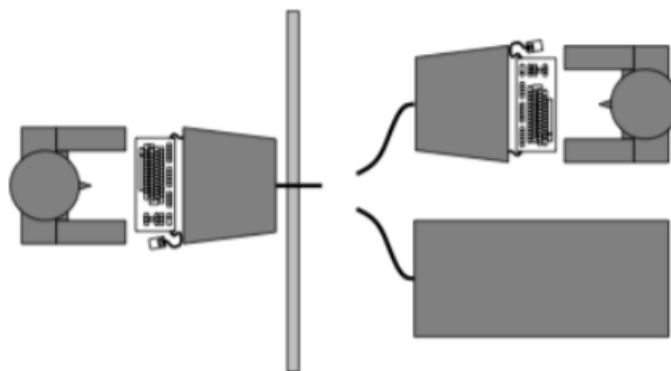
□ یادگیری

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

سیستمی که مانند انسان رفتار می‌کند.

• تئوری تورینگ (۱۹۵۰)

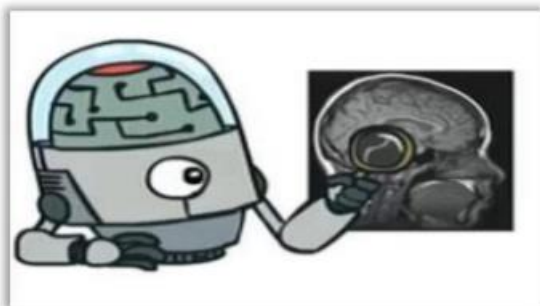

بر طبق آزمون تورینگ اگر در یک طرف دیوار یک نفر داور و سمت دیگر یک کامپیوتر یا انسان باشد و این دو باهم یک بازی انجام بدهند و داور قادر نباشد که تشخیص بدهد که حریف او یک انسان یا یک کامپیوتر است در این صورت توانسته‌ایم سیستمی بسازیم که مانند انسان رفتار نماید.

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

مدل سازی شناختی

□ درک چگونگی تفکر انسانی و عملکرد مغز.

□ درون گرایی

□ تجارب روانشناسی

□ هدف.

□ ایجاد یک تئوری دقیق در مورد عملکرد ذهن انسان و تبدیل آن به یک برنامه کامپیوتری

□ مثال. سیستم حل کننده مسایل روزمره (جی پی اس) [سیمون و نیوول، ۱۹۶۳]

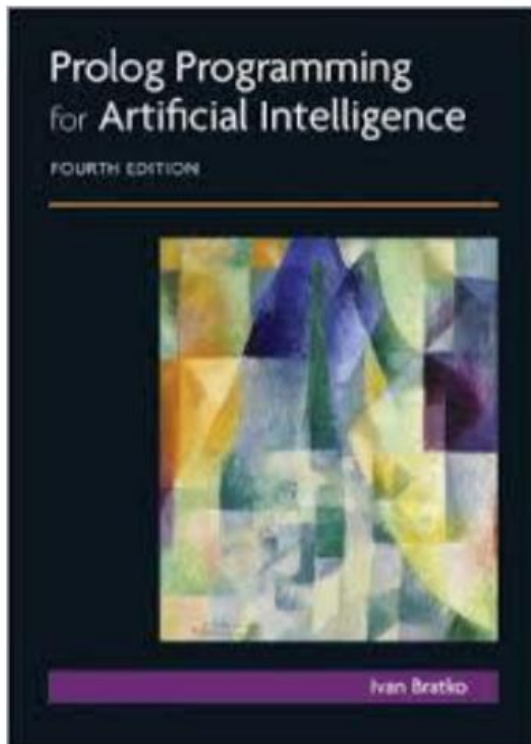
□ تحلیل هدف-وسیله

□ دنبال کردن مراحل استدلال برنامه و مقایسه آن با مراحل حل مسئله در انسان

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

سیستمی که عاقلانه فکر می‌کند.

- این پژوهش منجر به برنامه نویسی منطق گردید.
- هدف از تفکر عاقلانه چیست؟
- چه آورده ایی در پی خواهد داشت؟

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

سیستمی که عاقلانه رفتار می‌کند.

- رفتار عاقلانه: انجام دادن عمل درست
- عمل درست یعنی دستیابی به بهترین هدف
- دو مزیت نسبت به تعاریف قبلی:

■ Some references;

- **Michael Wooldridge**
Reasoning about
rational agents.

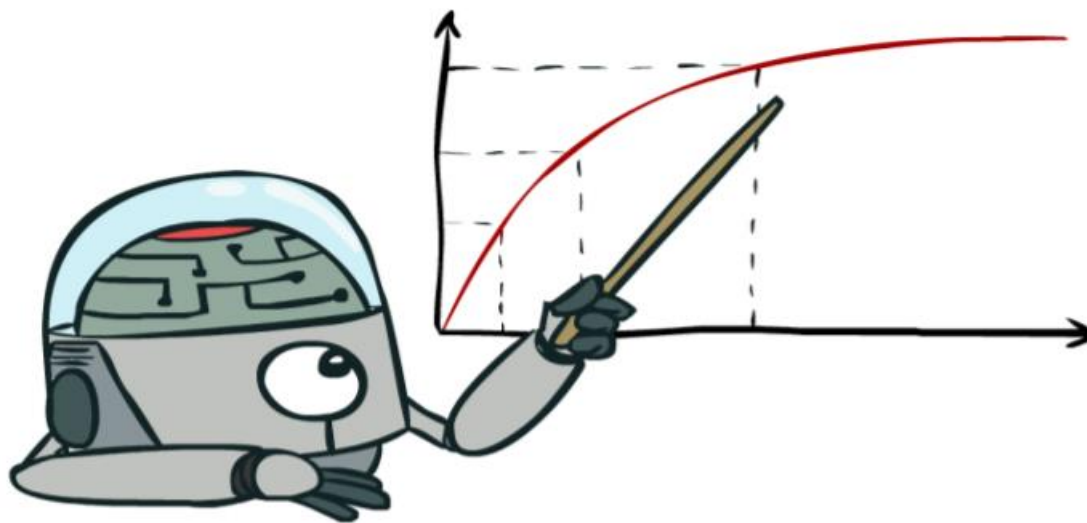
– عمومیت بیشتر نسبت به تفکر
– عدم نیاز به تئوری‌های پیشرفته علمی

پس کافی است معیارهایی برای رفتار عاقلانه تعریف کنیم و بر طبق آن هوشمندی سیستم را بسنجیم.
مثلا در مورد جاروبرقی هوشمند تمیز شدن اتاق‌ها را می‌توان به عنوان معیار رفتار عاقلانه در نظر گرفت.

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

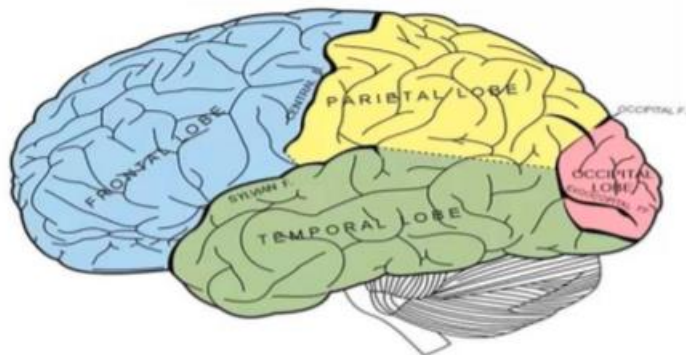
□ طراحی عامل منطقی برای به حداکثر رساندن سودمندی مورد انتظار.

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

مقایسه با مغز

- مغز انسان در گرفتن تصمیمات منطقی بسیار خوب است، اما عالی نیست.
- مغز همانند یک نرم افزار مایکروسافت نیست و در نتیجه انجام «مهندسی معکوس» بر روی آن تقریباً غیرممکن است!
- «رابطه مغز به هوش همانند رابطه بال به پراوز است» !!!

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

تاریخچه

□ ۱۹۴۰-۱۹۵۰: روزهای اولیه

- ۱۹۴۳: نوروهای مصنوعی دودویی [مک‌کالچ و پیتز]
- ۱۹۵۰: «ماشین‌های محاسباتی و هوشمندی» [تورینگ]

□ ۱۹۵۰-۱۹۷۰: اشتیاق زود هنگام

- دهه ۵۰: برنامه‌های اولیه هوش مصنوعی (مانند انجام بازی چکرز، اثبات قضایای ریاضی و ...)
- ۱۹۵۶: نشست دارتموث: پیشنهاد نام هوش مصنوعی به وسیله مک‌کارتی
- ۱۹۶۵: الگوریتم کامل رابینسون برای استدلال منطقی

□ ۱۹۷۰-۱۹۹۰: رویکردهای مبتنی بر دانش

- ۱۹۶۹-۱۹۷۹: توسعه اولیه سیستم‌های مبتنی بر دانش
- ۱۹۸۰-۱۹۸۸: شکوفایی سیستم‌های خبره
- ۱۹۸۸-۱۹۹۳: افول سیستم‌های خبره «زمستان هوش مصنوعی»

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

تاریخچه

- ۱۹۹۰ تا کنون: رویکردهای آماری
- تجدید حیات احتمالات، تمرکز بر عدم قطعیت
- کامپیوترهای سریع‌تر و الگوریتم‌های بهتر
- ظهور عامل‌ها و سیستم‌های یادگیرنده ... «بهار هوش مصنوعی؟»

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

□ یک لحظه تاریخی: ماه می ۱۹۹۷: دیپ بلو در برابر کاسپاروف

□ اولین پیروزی در برابر قهرمان دنیای انسانی

□ بازی «هوشمند و خلاق»

□ آرایه‌ای از ۲۵۶ پردازنده

□ بررسی ۲۰۰ میلیون وضعیت در ثانیه

□ درک ۹۹/۹ حرکت‌ها به وسیله انسان

مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی

پایان فصل اول